



# GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

CENTRA ZA MIROVNE STUDIJE  
ZA **2025.** GODINU

---

[www.cms.hr](http://www.cms.hr)

## **Godišnji izvještaj o radu Centra za mirovne studije za 2025. godinu**

### **O Centru za mirovne studije**

Centar za mirovne studije je organizacija civilnog društva koja štiti ljudska prava i teži društvenoj promjeni temeljenoj na vrijednostima demokracije, antifašizma, nenasilja, mirotvorstva, solidarnosti i jednakosti koristeći aktivizam, obrazovanje, istraživanje, zagovaranje i direktnu podršku. Radimo sa zajednicama, inicijativama, organizacijama, medijima, institucijama i pojedincima u Hrvatskoj i međunarodno.

Vizija Centra za mirovne studije:

Solidarno, otvoreno i nenasilno društvo čije institucije omogućavaju mir, socijalnu sigurnost, političku i ekonomsku jednakost te slobodu svih ljudi. Vodeći računa o ravnoteži između vlastitog postojanja i okoliša, članovi društva aktivno sudjeluju u donošenju odluka, upravljanju javnim dobrima i razvoju svojih zajednica.

Centar za mirovne studije djeluje kroz strateška područja:

1. Obrazovanje i osnaživanje za društvenu promjenu
2. Zaštita i promicanje prava na azil i migracije
3. Izgradnja uključivog društva
4. Afirmacija ekonomskih i socijalnih prava
5. Unaprjeđenje položaja organizacija civilnog društva

### **1. Uvod i kontekst**

Godina 2025. za Centar za mirovne studije obilježena je nastavkom nepovoljnih trendova u okruženju za djelovanje organizacija civilnog društva. Prostor za zagovaranje i utjecaj na javne politike dodatno se sužava, dok se istovremeno povećavaju potrebe za našim radom u području zaštite ljudskih prava, borbe protiv rasizma, suzbijanja diskriminacije i izgradnje mira.

Organizacija je tijekom godine djelovala u uvjetima financijske neizvjesnosti, uz kontinuirani jaz između osiguranih sredstava i potreba za stabilnim funkcioniranjem. Tijekom godine organizacija je u više navrata bila djelomično financijski nestabilna, uz potrebu aktivnog traženja dodatnih izvora financiranja i prilagodbe organizacijskih kapaciteta.

U takvom kontekstu, organizacija je nastavila strateški usmjeravati napore prema:

- jačanju pristupa EU fondovima i međunarodnim izvorima financiranja,
- održavanju ključnih programa i aktivnosti i
- prilagodbi organizacijske strukture dostupnim resursima.

Unatoč izazovima, Centar za mirovne studije je nastavio provoditi svoje programe i ostvarivati relevantne rezultate u području zaštite ljudskih prava, demokracije i društvene solidarnosti.

## **2. Rad po programskim područjima**

### **Zaštita i promicanje prava na azil i migracije**

Tijekom 2025. godine program zaštite i promicanja prava na azil i migracije djelovao je u kontekstu kontinuiranog zaoštavanja migracijskih politika, kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini, te implementacije Pakta o migracijama i azilu koji će uvelike promijeniti sustav međunarodne zaštite u Europi. U takvim okolnostima, program je usmjeren na kombinaciju neposredne podrške, pravnog djelovanja, istraživanja i zagovaranja, uz snažno oslanjanje na međunarodne mreže i partnerstva.

Nastavkom litigacijskog i zagovaračkog rada nastojale smo održati kontinuirani pritisak na nadležne institucije kako bi se zaustavilo sustavno nasilje i nezakonite prakse prema izbjeglicama i drugim migrantima, kako na granicama tako i unutar teritorija. Paralelno s tim, kroz pripremu podnesaka pred međunarodnim tijelima i odborima te predstavljanje sustavnih problema i kršenja prava u području migracija kroz individualne slučajeve doprinosile smo širem razumijevanju tih problema te za njih nudile rješenja i promjene na razini politika.

Pratile smo izvršenja ključnih presuda u kojima je ESLJP potvrdio da su prava izbjeglica i migranata u Hrvatskoj bile prekršena. Tako smo u travnju podnijele [podnesak Odboru ministara Vijeće Europe](#) u skladu s Pravilom 9.2. u predmetu [Daraibou protiv Hrvatske](#), ističući nedostatke u izvršenju presude i predlažući mjere za unaprjeđenje zaštite prava osoba u detenciji i izvan nje.

Kroz istraživački i analitički rad dodatno smo problematizirale učinkovitost sustava nadzora granica. U svibnju 2025. je članak naše Sare Kekuš koji kritički analizira Nezavisni mehanizam nadzora i ukazuje na njegove strukturne slabosti objavljen u časopisu *Asylum and Migration Review (A&MR)*.

Tijekom godine nastavile smo pružati pravnu i javnu podršku branitelju ljudskih prava i tražitelju azila iz Rusije Vladislavu Arnichev. Sredinom 2025. godine Visoki upravni sud potvrdio je naš stav - [Vladislavova detencija bila je nezakonita](#), jer vlasti nisu provele individualnu procjenu, uključujući razmatranje manje restriktivnih mjera za zaštitu javnog reda. Kroz medijske istupe upozoravale smo na širi problem arbitrarne detencije tražitelja azila.

Kao odgovor na sustavne nepravilnosti u administrativnoj detenciji, izradile smo opsežan policy dokument „[IZA REŠETAKA: Ni krivi, ali dužni](#)“, kojim smo ukazale na neadekvatne uvjete i kršenja prava osoba u administrativnoj detenciji u koju se izbjeglice i druge migrante lišava slobode bez počinjenja kaznenog djela i suđenja. Dokument smo [javno predstavile](#) u lipnju, uz predstavljanje doktorske disertacije odvjetnice dr. Lidije Horvat te čitanje iz [autorskog rada](#) mirovnog aktivista Vladislava Arinicheva o životima izbjeglica u prihvatnim i detencijskim centrima.

U okviru kontinuiranog rada na pitanjima detencije i uskraćivanja pristupa međunarodnoj zaštiti, ostvarile smo treću pobjedu pred Europski sud za ljudska prava u predmetu [Y.K. protiv Hrvatske](#), u suradnji s odvjetničkim društvom Jelavić & partneri. Sud je još jednom utvrdio odgovornost Hrvatske za kršenja prava izbjeglica i drugih migranata, potvrđujući ono na što Centar za mirovne studije i druge organizacije godinama upozoravaju: Hrvatska sustavno i nezakonito protjeruje izbjeglice, uskraćuje im pravo na azil i pristup odvjetniku te učinkovitu pravnu zaštitu.

U predmetu Y.K. protiv Hrvatske, koji je postao pravomoćan u listopadu 2025., [Sud je utvrdio kršenje proceduralnog aspekta članka 3. te članka 13.](#) Konvencije. Konkretno, Republika Hrvatska povrijedila je prava turskog državljanina kurdskog podrijetla Yilmaza Kökbalika, koji je u Hrvatsku došao tražeći zaštitu od političkog progona i mučenja u Turskoj. Umjesto zaštite, vlasti su ga zatvorile, onemogućile mu podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu te ga protjerale, izlažući ga riziku od mučenja i nečovječnog ponašanja. Sud je jasno utvrdio da je Hrvatska povrijedila zabranu mučenja i pravo na učinkovit pravni lijek, onemogućivši mu pristup odvjetniku.



*Fotografija 1 - Press konferencija povodom presude ESLJP-a u slučaju Y.K. protiv Hrvatske*

Iako su izmjene Zakona o strancima iz ožujka 2025. uvele odgodni učinak žalbi protiv protjerivanja u slučaju rizika, [presuda ostaje važna](#) jer potvrđuje da bez učinkovitog pristupa pravnoj pomoći osobe koje ne poznaju jezik i pravni sustav ostaju bez stvarnog pravnog lijeka, a privremene mjere pred Ustavnim sudom ne zamjenjuju automatski odgodni učinak.

U suradnji s odvjetnicama smo također pružale podršku osobi koja je kao migrantski radnik u Hrvatskoj provela skoro pet godina te u Hrvatskoj ostvarila obiteljski i profesionalni život da bi potom na temelju spornih razloga bila proglašena prijetnjom za nacionalnu sigurnost i javni poredak te posljedično protjerana iz Hrvatske. Presuda povodom ustavne tužbe još nije donesena, ali smo zato uspjele privremeno odgoditi njegovo protjerivanje na temelju [rješenja Ustavnog suda RH](#).

U cilju daljnjeg poticanja odgovornosti države i suzbijanja nekažnjivosti, u suradnji s organizacijom Asylex u lipnju smo [podnijele opsežan izvještaj Odbor protiv mučenja](#) Ujedinjenih naroda, tražeći pokretanje istrage temeljem članka 20. Konvencije. U izvještaju su dokumentirana sustavna kršenja zabrane mučenja i nečovječnog postupanja, uključujući ozbiljne propuste u provođenju učinkovitih i nepristranih istraga u slučajevima u kojima su osumnjičeni državni službenici. Unatoč dugotrajnosti i povjerljivoj prirodi ovog postupka, ovim smo korakom nastavile koristiti međunarodne mehanizme kako bi dodatno ukazale na dugotrajne obrasce nezakonitih praksi i potaknule nužne institucionalne promjene u zaštiti temeljnih prava izbjeglica i drugih migranata u Hrvatskoj.

Jedan od ključnih aspekata našeg rada bilo je i kontinuirano [pružanje besplatne pravne pomoći](#) izbjeglicama, tražiteljima azila i drugim migrantima. Protom smo zabilježile sve veći broj upita za pravnom pomoći koji se je odnosio na prava migrantskih radnika i radnica.

Kroz individualni rad s korisnicima pružale smo podršku u razumijevanju njihovih prava u postupcima traženja azila, zapošljavanja, spajanja obitelji i sličnim situacijama, te pratila razvoj pojedinačnih slučajeva. Ova vrsta pomoći bila je posebno važna zbog složenosti administrativnih procedura, ali i zbog činjenice da se često radilo o višestruko ranjivim osobama – bilo da su u zemlji podrijetla doživjele progon, nečovječno postupanje ili rat, ili da su u Hrvatsku došle kao migrantski radnici koji ne poznaju jezik i svoja radnička prava, dok ih strah od gubitka dozvole za boravak snažno veže uz poslodavca i čini ovisnima o njemu.

U 2025. godini pružile smo besplatnu pravnu pomoć više od 300 osoba kroz više od 800 pravnih postupaka, uključujući savjetovanje, pružanje informacija, podnošenje podnesaka i zastupanje. Korisnici su bili tražitelji azila, osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom, migrantski radnici, žrtve kaznenih djela, radne eksploatacije i/ili diskriminacije.

Tijekom 2025. koristile smo iskustva izravnog rada i besplatne pravne pomoći u javnim savjetovanjima za izmjene [Zakona o strancima](#) i [Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti](#), koje su se provodile početkom i krajem godine. Zagovarale smo rješenja za dugotrajno zaposlene osobe čiji je azil odbijen, ističući potrebu uključivanja civilnog društva u praćenje saslušanja, osiguranje prava tražitelja na podnošenje zahtjeva na granici, slobodu kretanja i pristup izabranim odvjetnicama. Također smo sudjelovale u savjetovanju o Nacrtu Plana upravljanja migracijama i azilom RH do 2030. i Nacrtu Akcijskog plana 2025.–2027.

Značajan dio naših aktivnosti odnosio se na istraživanja i izvještavanje, uključujući doprinos međunarodnim izvještajima o *pushbackovima* i drugim oblicima kršenja prava izbjeglica i drugih migranata. Sudjelovanje u takvim inicijativama omogućilo je pozicioniranje Centra za mirovne studije kao relevantnog aktera na europskoj razini, ali i osiguravanje vidljivosti

problema koji često ostaju izvan javnog fokusa. U suradnji s nizom europskih organizacija pripremile smo izvještaj [Pushed, Beaten, Left to Die](#), koji dokumentira 120.457 pushbackova iz zemalja EU prema trećim državama u 2024. godini i analizira sustavnu normalizaciju praksi koje krše međunarodno i EU pravo.

Program je obuhvatio edukacije i treninge na europskoj razini, uz terenski rad i suradnju s organizacijama u regiji, uključujući posjete migrantskim kampovima, a također se izradio i [Vodič o načinu komuniciranja o migracijskim politikama u Hrvatskoj](#). Ovaj pristup je dodatno ojačao kapacitete tima, produbio uvid u stvarne potrebe na terenu i omogućio koordiniraniji i učinkovitiji odgovor na izazove s kojima se susreću migranti.

Sve navedene aktivnosti ukazuju na integrirani pristup programa koji povezuje neposrednu podršku, pravno djelovanje i zagovaranje, s ciljem dugoročnog unapređenja sustava zaštite prava osoba u pokretu.

### **Izgradnja uključivog društva**

Program izgradnje uključivog društva tijekom 2025. godine bio je usmjeren na suzbijanje rasizma, diskriminacije i društvene isključenosti, kroz kombinaciju istraživačkog rada, zagovaranja, javnih kampanja i rada sa zajednicama.

Razvile smo lokalni Akcijski plan za suzbijanje rasizma za Grad Zagreb (2025.–2030.), koji predstavlja važan iskorak u institucionalizaciji borbe protiv rasizma na lokalnoj razini. Ovaj proces uključivao je suradnju s različitim dionicima, uključujući organizacije civilnog društva, stručnjake i predstavnike institucija. Također smo podržale stvaranje nove udruge [Afrikanci u Hrvatskoj](#), s kojima smo suorganizirale i obilježavanje Dana Afrike 25. svibnja te nastavile aktivno surađivati sa migrantskim organizacijama u organizaciji različitih radionica osnaživanja, informativnih radionica i kulturnih događanja. Sa udrugom SVOJA organizirale smo [edukacije za osobe raseljene iz Ukrajine](#), s udrugom Piece of Peace [organizirale smo sportsku radionicu](#), a naša suradnja se nastavila i sa udrugom PADUH te nepalskim i filipinskim inicijativama i kolektivima.

Program je tijekom godine organizirao i niz javnih događanja i kampanja, među kojima se ističe [Tjedan borbe protiv rasizma](#), kao platforma za podizanje svijesti i mobilizaciju građana koji se održao od 14. do 23. ožujka pod geslom Osvijesti! Poveži! Djeluj! Aktivnosti su uključivale različite formate, od edukativnih događanja do javnih akcija, čime se nastojalo doprijeti do šire publike, primjerice, dviju migrantskih šetnji Zagrebom gdje su nas sa svojim perspektivama grada upoznali Abdoulie Jobe i Aslan Sulimanov.



Fotografija 2 - vizual za Tjedan borbe protiv rasizma

Izjave za medije ususret Tjednu borbe protiv rasizma: [Rasizam je sveprisutan](#), [Trebamo raditi na smanjenju uzroka prisilnih migracija](#).

Drugi važan javni događaj su organizacija 12. Tjedana izbjeglica(ma) pod nazivom [Uključive zajednice, solidarno društvo](#), koje smo organizirale zajedno s neformalnom mrežom udurga civilnog društva Koordinacijom za integraciju i koji su medijski bili široko popraćeni, poput našeg gostovanja u radijskoj emisiji [Laganini radija "Perspektive"](#). U sklopu Tjedana, [organizirali smo i roštilj na Bundeku i glazbenu večeru u AKC Attacku](#).



Fotografija 3 - vizual za 12. tjedne izbjeglica(ma)

Važan segment rada bio je i međunarodni angažman, uključujući organizaciju i sudjelovanje u raspravama o rasnom profiliranju i drugim oblicima diskriminacije, kao i utjecaju digitalnih tehnologija na rasijalizirane skupine, vođenim na europskoj razini. Time se omogućuje razmjena iskustava i razvoj zajedničkih strategija za suzbijanje rasizma. Kao dio međunarodnih suradnji, u suradnji s Institutom za razvoj i međunarodne odnose (IRMO) i Centrom za kazalište potlačenih POKAZ suorganizirali smo trodnevni "Laboratorij za otpornost zajednice" koji je, između ostalog, kao predavača u gostio Mohammeda Badrana, dugogodišnjeg aktivista i istraživača na Vrije sveučilištu u Amsterdamu, osnivača udruge Syrian Volunteers in the Netherlands i izbjeglički-vođene inicijative G100.

Radile smo i s institucijama poput Grada Zagreba i Međimurske županije, kao i sa studentima, udrugama u kulturi i drugim udrugama civilnog društva u produbljivanju njihovog

razumijevanja poveznica između rasizma i integracije i širenja njihovih interkulturalnih kompetencija. Krajem godine u suradnji s Centrom kulture Ribnjak su-organizirale smo obilježavanje Međunarodnog dana migranata u sklopu kojeg je organiziran dan pun interkulturalnih radionica, a s Ribnjakom smo kroz godinu organizirale i vrlo posjećeni ciklus koncerata Iza ugla, uho svijeta.

Program je također uključivao strateško parničenje, uključujući podnošenje ustavne tužbe u [slučaju rasnog profiliranja](#), čime se nastoji postići dugoročna promjena prakse i jačanje pravne zaštite od diskriminacije.

Volonterski klub CMS-a je nastavio svoje aktivnosti učenja hrvatskog jezika na individualnoj osnovi te izradio nekoliko bitnih alata za izbjeglice i migrante u [pronalasku posla](#), pristupu zdravstvu te pronalasku stana.

Program je također uključivao medijske nastupe i javne intervencije, čime se doprinosilo oblikovanju javnog diskursa o rasizmu i diskriminaciji, kroz primjerice, gostovanje naše Lucije Mulalić na panelu "[Između integracije i isključenja](#)" u sklopu festivala FALIŠ.

Sve aktivnosti u okviru programa usmjerene su na dugoročnu transformaciju društva prema većoj uključivosti, uz istovremeno reagiranje na aktualne izazove i incidente.

## **Obrazovanje i osnaživanje za društvenu promjenu**

Program obrazovanja i osnaživanja za društvenu promjenu tijekom 2025. godine bio je usmjeren na osiguravanje razvoja građanske kompetencije većeg broja učenika:ca, nastavnica:ka i mladih te na osnaživanje pojedinaca:ki, inicijativa i grupa za rad na društvenoj promjeni.

Strateškoj smjernici osiguravanja razvoja građanske kompetencije doprinosile smo primarno kroz rad s obrazovnim sustavom, uključujući podršku obrazovnim radnicama i radnicima kroz mentorstva, edukacije i razvoj nastavnih materijala, ali i direktnim radom s učenicima:cama i školama. Učenici:ce šest [Gen S – Generacija solidarnosti!](#) škola osmislili su i održali akcije solidarnosti u svojim zajednicama, a 24 škole sudjelovale su u radionicama globalnog građanskog obrazovanja u okviru [projekta p.s. Pokreni solidarnost!](#) Prvi smo put organizirale i foto natječaj za učenike:ce naziva Pokreni solidarnost! kojim smo dobile uvid u njihove zanimljive poglede na suvremene probleme poput nejednakosti, rasizma, klimatske pravde i sl. Stručnim usavršavanjima i mentorstvima podržale smo u 2025. godini novu generaciju nastavnica:ka programa Zajednica Aktivnih Građana – ZAG, organizirale napredni GOO seminar „Društvena i ekonomska pravednost“ u suradnji s Kućom ljudskih prava te izdale i u zagrebačkim školama testirale novi priručnik o bavljenju temom migracija u školama – [„Životi u pokretu“](#). Bavile smo se i edukacijama studentica Učiteljskih fakulteta u Osijeku, Čakovcu, Rijeci, Zagrebu i Petrinji u području diskriminacije u obrazovanju u partnerstvu s Uredom pučke pravobraniteljice.



*Fotografija 4 - Testiranje Lives in Motion priručnika s učenicima zagrebačkih srednjih škola*

Od 17. do 24. studenog 2025. koordinirale smo [Tjedan globalnog obrazovanja](#) u Hrvatskoj s temom "Nada u akciji – za pravednu, mirnu i održivu budućnost" kojom se škole, učitelje:ice, učenike:ce i građane:ke pozvalo da razmišljaju o tome kako pretvoriti nadu u konkretna djela i učiniti obrazovanje pokretačem pozitivnih promjena. U Tjednu je sudjelovalo čak 27 osnovnih i srednjih škola iz svih krajeva Hrvatske. Osim rada na Tjednu, u travnju smo u Zagrebu, u suradnji s Centrom Sjever-Jug Vijeća Europe i mrežom SOLIDAR, organizirale godišnji [međunarodni sastanak mreže](#) na kojem su dogovoreni prioriteti rada u narednoj godini.



*Fotografija 5 - Tjedan globalnog obrazovanja 2025 u školama*

U 2025. nastavile smo aktivno raditi u koordinaciji GOOD inicijative, su-organizirale godišnju konferenciju ["Građanski odgoj i obrazovanje u okviru novih reformi i društvenih promjena"](#) te kroz ACF fond osigurale financiranje rada Inicijative za sljedeće dvije godine projektom [AGORA](#). Završile smo još jedan ciklus evaluacije prijave organizacija za oznaku osiguravanja kvalitete neformalnih obrazovnih programa – SKOCKANO. Oznaku [SKOCKANO](#) organizacija dobile su udruge **Status M**, iz Zagreba, **Žmergo** iz Opatije te **Zelinske mažoretkinje**, a

oznaku SKOCKANO program **Ambidekster klub** za program "KIS – kultura izgradnje sigurnosti i nenasilja među mladima, udruga **Delta** za program „Akcija za 5!“ te **KURZIV** – Platforma za pitanja kulture, medija i društva za program "Kulturpunktova novinarska školica". Dobivanjem oznaka, organizacije pokazuju jasnu posvećenost vrijednostima i načelima neformalnog obrazovanja kao i želju za kontinuiranim unapređenjem kvalitete rada.

Strateškoj smjernici osnaživanja pojedinaca:ki, inicijativa i grupa za rad na društvenoj promjeni doprinijele smo primarno kroz [program Mirovnih studija](#). Interes za program bio je izniman s gotovo dvostruko više prijavljenih od mogućih mjesta. Program je trajao 6 mjeseci, s 120 sati edukacije, razmjene, sudjelovanja u akcijama i praktičnih radova, druženja. Radovi mentorskih grupa obuhvatili su različite društveno angažirane teme, poput kampanje protiv uvođenja obvezne vojne obuke, nenasilnog otpora kroz studentske prosvjede u Srbiji te mentalnog zdravlja aktivistkinja za slobodnu Palestinu. Također su istražili nasljeđe mirovnog aktivizma 90-ih, izazove u pristupu zdravstvenoj zaštiti za tražitelje azila te funkcioniranje samoodrživih zajednica. Svi radovi kombinirali su istraživačke metode (intervjue, analize i kampanje) i fokusirali se na društvene promjene, ljudska prava i iskustva različitih zajednica. Nakon generacije 2025., odlučile smo krenuti u reformu osnovnog programa te osmišljavanje formata za bivše sudionice:ke, na čemu ćemo raditi tijekom 2026. godine.



*Fotografija 6 - Mirovni studiji generacija 2025.*

Kroz godinu smo bile aktivne u koaliciji organizacija koja je progovarala o pravu na prigovor savjesti (na nošenje oružja). U suradnji s Antiratnim feministkinjama, Zelenom akcijom i Mrežom mladih Hrvatske organizirale smo prosvjed ispred MORH-a 15. svibnja na Međunarodni dan prigovarača savjesti, Iva je aktivno radila i na komentiranju Zakona o obrani u široj grupi s Antiratnim feministkinjama, MMH i Zelenom akcijom, a sudionici i sudionice Mirovnih studija kao svoj završni rad osmislile su online kampanju "Neću oružje! Prigovor savjesti na nošenje oružja". U suradnji s MMH, YIHR-om i Statusom M objavile smo ["Priručnik o prizivu savjesti za mlade"](#).



*Fotografija 7 - screenshot animacije kampanje studentica Mirovnih Studija "Neću oružje! Prigovor savjesti na nošenje oružja"*



*Fotografija 8 - koordinacijski tim Mirovnih studija 2025.*

## **Afirmacija ekonomskih i socijalnih prava**

Program afirmacije ekonomskih i socijalnih prava tijekom 2025. godine bio je usmjeren na zaštitu prava najranjivijih skupina i zagovaranje pravednijih socijalnih politika.

Kroz kombinaciju pravne pomoći, edukacije i zagovaranja, program je pružao podršku različitim skupinama, uključujući migrantske radnike i osobe u riziku od socijalne isključenosti.

Jedan od ključnih fokusa bio je rad na izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi, uključujući aktivno sudjelovanje u javnim raspravama i zagovaranje promjena koje bi unaprijedile prava korisnika sustava. Posebna pažnja posvećena je problematici rada za opće dobro bez naknade, kao i širim pitanjima aktivne inkluzije.

Program je također uključivao istraživački rad i analize politika, uključujući rad s romskim zajednicama i analizu pristupa socijalnim pravima, što doprinosi razvoju utemeljenih zagovaračkih inicijativa.

Dodatno, organizirane su edukacije i radionice za različite ciljne skupine, čime se jačaju kapaciteti za ostvarivanje i zaštitu prava.

Program je bio aktivan i u javnom i političkom prostoru, uključujući sudjelovanje u tematskim sjednicama saborskih odbora i komunikaciju s donositeljima odluka.

Kroz sve navedene aktivnosti, program nastoji povezati individualnu podršku s promjenama na razini sustava, s ciljem dugoročnog unapređenja ekonomskih i socijalnih prava.

## **Unaprjeđenje položaja organizacija civilnog društva**

Tijekom 2025. godine Centar za mirovne studije kontinuirano je djelovao na unaprjeđenju položaja organizacija civilnog društva u Hrvatskoj i šire, kroz niz aktivnosti koje se provode horizontalno, kroz sve programske linije rada.

Ovaj segment djelovanja posebno je važan u kontekstu sve izraženijih pritisaka na organizacije civilnog društva, sužavanja prostora za njihovo djelovanje te rastućih izazova u području financijske održivosti, institucionalne podrške i javne percepcije njihovog rada.

Tijekom godine aktivno smo doprinosile praćenju stanja civilnog društva i vladavine prava, uključujući izradu izvještaja za međunarodne organizacije poput Agencije EU za temeljna prava (FRA) te sudjelovanje u izradi [izvještaja o vladavini prava](#) kroz mrežu Liberties. Kroz ove procese organizacija doprinosi dokumentiranju izazova s kojima se civilno društvo suočava, ali i zagovaranju sustavnih poboljšanja.

Značajan dio rada odnosio se i na razvoj i sudjelovanje u projektima usmjerenima na jačanje prostora za djelovanje civilnog društva, uključujući inicijative koje se bave komunikacijom o ulozi organizacija civilnog društva, razvojem narativa te jačanjem otpornosti na napade i delegitimizaciju. U tom kontekstu, sudjelovali smo u istraživanjima, razvoju kampanja i edukacija usmjerenih na bolje razumijevanje i predstavljanje rada organizacija civilnog društva u javnosti.

Organizacija je također aktivno sudjelovala u zagovaračkim inicijativama i mrežama, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini, uključujući suradnju s mrežama poput Liberties, ENAR i SOLIDAR, čime doprinosimo zajedničkim naporima za zaštitu demokratskih standarda i prostora za djelovanje organizacija civilnog društva.

Kroz različite projekte i aktivnosti, radile smo i na jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva, uključujući edukacije o strateškoj litigaciji, komunikaciji i zagovaranju, kao i razvoj alata i resursa za organizacije i aktiviste. Dio našeg rada u 2025. godini odnosio se na popularizaciju [Povelje EU o temeljnim pravima](#) i načine kako ju približiti građanima, civilnom društvu i pravničkim kadrovima.

Važan aspekt ovog rada bio je i razvoj komunikacijskih strategija i narativa koji doprinose boljem razumijevanju uloge civilnog društva, posebno u kontekstu rastućih negativnih percepcija i političkih pritisaka. Kroz istraživanja, fokus grupe i kampanje, CMS je doprinio razvoju učinkovitijih pristupa komunikaciji s različitim društvenim skupinama.

Dodatno, sudjelovale smo u javnim raspravama i inicijativama vezanim uz zaštitu demokratskih vrijednosti, uključujući reakcije na društvene i političke događaje koji utječu na prostor djelovanja civilnog društva.

Kroz sve navedene aktivnosti, povežujemo vlastiti programski rad s širim ciljem jačanja civilnog društva kao ključnog aktera u zaštiti ljudskih prava, demokracije i društvene solidarnosti.

### **3. Organizacijsko upravljanje i razvoj**

Tijekom 2025. godine u Centru za mirovne studije provodili smo niz organizacijskih procesa usmjerenih na prilagodbu strukture i jačanje kapaciteta u uvjetima financijske neizvjesnosti.

Organizacija je kontinuirano pratila financijsku održivost te donosila odluke o strukturi zaposlenosti i angažmana, uključujući prilagodbe radnog vremena i planiranje mogućih promjena u timu ovisno o dostupnim sredstvima

U području upravljanja i razvoja organizacije:

- proveden je proces revizije operativnog i strateškog plana,
- unaprijeđeni su interni procesi planiranja i praćenja rada zaposlenih i
- otvorena je rasprava o jačanju komunikacijskih kapaciteta organizacije, koja je nažalost radi nedostatka financijskih sredstava prekinuta.

Poseban naglasak stavljen je na:

- razgraničenje organizacijskih i projektnih aktivnosti u planiranju i financiranju,
- jačanje strateškog pristupa fundraisingu i
- razvoj organizacijskih dokumenata kao osnove za kvalitetnije prijave na institucionalne grantove.

Organizacija je također nastavila ulagati u razvoj zaposlenika kroz edukacije i stručna usavršavanja, uz definiranje jasnijih kriterija za odobravanje i financiranje edukacija.

U 2025. godini u Centru za mirovne studije smo radili zajedno:

1. Lovorka Bačić, voditeljica projekata u programu Obrazovanje i osnaživanje za društvenu promjenu,
2. Antonio Čelan, voditelj ureda,

3. Andrea Jelovčić, voditeljica projekata i pravnica u programu Zaštita i promicanje prava na azil i migracije,
4. Lana Jurman, voditeljica programa Obrazovanje i osnaživanje za društvenu promjenu,
5. Sara Kekuš, programska voditeljica Centra i voditeljica programa Zaštita i promicanje prava na azil i migracije
6. Luka Kos, voditelj projekata i pravnik u programu Izgradnja uključivog društva te voditelj tog programa,
7. Matea Kosovec, voditeljica financija,
8. Sara Lalić, voditeljica projekata u programu Afirmacija ekonomskih i socijalnih prava,
9. Lucija Mulalić, voditeljica projekata u programu Izgradnja uključivog društva,
10. Antonia Pindulić, pravnica i voditeljica projekata u programu Afirmacija ekonomskih i socijalnih prava,
11. Antonija Potočki, voditeljica projekata u programu Izgradnja uključivog društva, do kolovoza 2025. godine,
12. Tea Radović, voditeljica projekata u programu Afirmacija ekonomskih i socijalnih prava, do rujna 2025. godine,
13. Cvijeta Senta, voditeljica organizacije,
14. Dubravka Šimunec, administrativna voditeljica projekata i namicanja sredstava, kroz siječanj 2025. godine,
15. Lovorka Šošić, voditeljica odnosa s javnošću, do rujna 2025. godine,
16. Iva Zenzerović Šloser, voditeljica projekta u programu Obrazovanje i osnaživanje za društvenu promjenu, do listopada 2025. godine,
17. Sandra Keitoue, administrativna voditeljica projekata i namicanja sredstava, po povratku s porodiljnog dopusta od svibnja 2025. godine i
18. Semih Adigüzel, voditelj projekata u programu Izgradnja uključivog društva.

U Centru za mirovne studije, u 2025. godini, volontiralo je devet ženskih i tri muške osobe u ukupnom iznosu od 363 sata. Hvala vam!

Hvala i našoj novoj koordinatorici volontera Dariji Pilski, koja je i sama bila volonterka u Centru više od pet godina.

Početak godine, na porodiljni dopust, a kasnije i iz radnog odnosa otišla je Dubravka Šimunec. U drugoj polovici godine, radni odnos u našoj organizaciji završile su Antonija Potočki koju je životni put odveo u Francusku, a na nova radna mjesta otišle su Tea Radović, Iva Zenzerović Šloser i Lovorka Šošić. S krajem godine, iz radnog odnosa otišli su Antonio Čelan, Sara Lalić, Sara Kekuš, Antonia Pindulić i Semih Adigüzel.

Sve kolegice i kolege dali su veliki i nezamjenjiv sadržajni doprinos, kao i doprinos u razvoju naše organizacije. Želimo im puno sreće u novim životnim i radnim avanturama!

Uz zaposlene i volontere u Centru za mirovne studije, doprinos njegovom radu daje i veliki broj suradnika i suradnica: članovi i članice, suradnici i suradnice i brojne partnerske organizacije. Hvala svima na vremenu i trudu koje su uložili u zajedničke aktivnosti i programe!

#### **4. Financije**

Financijsko poslovanje u 2025. godini obilježeno je kontinuiranim izazovima u osiguravanju stabilnog financiranja organizacije.

Tijekom godine, Centar za mirovne studije je u više navrata bio djelomično financijski nepokriven, s nedostatkom sredstava za pokrivanje cjelogodišnjih troškova rada zaposlenih.

Organizacija je aktivno radila na:

- prijavi projekata na nacionalne i međunarodne natječaje,
- razvoju odnosa s donatorima i
- traženju novih izvora financiranja.

Istovremeno, nastavljena je racionalizacija troškova i prilagodba organizacijskih kapaciteta dostupnim sredstvima.

Detaljniji financijski pregled, uključujući prihode i rashode, prikazan je u tablicama u nastavku izvještaja.

#### **Prihodi u 2025. godini**

Prihode Centra za mirovne studije čine prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, prihodi od članarina i članskih doprinosa, prihodi od donacija te ostali prihodi u koje ubrajamo prihode od refundacija za troškove sudjelovanja na projektima/aktivnostima s drugim organizacijama (refundacije za troškove putovanja i za provedene aktivnosti).

Ukupni prihodi Centra za mirovne studije u 2025. godini iznosili su 662.806,48 €. Prihodi od donacija za provedbu projekata imali su najveći udio u ukupnim prihodima i iznosili su 90,20%. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga iznosili su 0,98% ukupnih prihoda, članarina i

članskih doprinosa 0,80% ukupnih prihoda, dok su ostali prihodi iznosili 8,02% ukupnih prihoda u 2025. godini. U 2025. godini Centar za mirovne studije je sudjelovao i u redovitom izvještavanju o stanju ljudskih prava za European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) te provedbi aktivnosti za SOLIDAR Foundation, The Civil Liberties Union for Europe (Liberties) i European Network Against Racism (ENAR).

<b>3</b>	<b>STRUKTURA PRIHODA</b>	<b>IZNOS</b>	<b>%</b>
31	Prihodi od prodaje robe i pružanja usluga	6.490,00 €	0,98%
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	5.330,00 €	0,80%
35	Prihodi od donacija	597.861,59 €	90,20%
36	Ostali prihodi	53.124,89 €	8,02%
<b>UKUPNO</b>		<b>662.806,48 €</b>	<b>100,00%</b>

#### Struktura prihoda od donacija u 2025. godini

Tijekom 2025. godine najveći udio u donacijama imali su prihodi od donacija inozemnih vlada i međunarodnih organizacija – 71,32%. 16,59% iznosili su prihodi od donacija iz državnog proračuna (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih), a 7,12% prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba odnose se na projekte koje je Centar za mirovne studije provodio s drugim organizacijama ili samostalno (Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i Agencija za mobilnost i programe Europske unije) i oni su iznosili 4,65% ukupnih prihoda od donacija. Manji dio prihoda odnosio se na prihode od donacija građana i kućanstava, u ukupnom postotku od 0,31%.

<b>35</b>	<b>STRUKTURA PRIHODA OD DONACIJA</b>	<b>IZNOS</b>	<b>%</b>
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	99.173,19 €	16,59%
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	42.596,75 €	7,12%
352	Prihodi od donacija inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	426.388,37 €	71,32%
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	27.821,43 €	4,65%
354	Prihodi od građana i kućanstava	1.881,85 €	0,31%
<b>UKUPNO</b>		<b>597.861,59 €</b>	<b>100,00%</b>

## Rashodi u 2025. godini

Ukupni rashodi Centra za mirovne studije u 2025. godini iznosili su 744.381,73 €. Rashodi za radnike i radnice (plaće) iznosili su 52,11% ukupnih rashoda. U 2025. godini prosječan broj zaposlenih bio je 17, dok je prosječna isplaćena neto plaća iznosila oko 1.200,00 €. Materijalni rashodi iznosili su 28,34% ukupnih rashoda, dok su rashodi za amortizaciju iznosili 0,29% ukupnih rashoda. Financijski rashodi odnosili su se na rashode za bankovne usluge i usluge platnog prometa te na tečajne razlike i iznosili su 3,60% ukupnih rashoda. Isplate tekućih donacija partnerskim organizacijama iznosile su 15,64% ukupnih rashoda, a odnose se najvećim dijelom na isplate partnerskim organizacijama u provedbi projekata „2incING: Thinking of integration process as a two-way inclusion“ (Asylum, Migration and Integration Fund), „Zajedno za bolje“ (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike), „Strategic and regenerative approaches for social entrepreneurship in Croatia (Agencija za mobilnost i programe EU)“, „SURE - Strategies for Using Rights and Achieving Equality“ (Citizens, Equality, Rights and Values programme) i „AGORA: Aktivno Građansko Obrazovanje – Razvoj i Akcija“ (CERV ImpactforValues 2.0.), dok ostali rashodi iznose 0,02% ukupnih rashoda.

<b>4</b>	<b>STRUKTURA RASHODA</b>	<b>IZNOS</b>	<b>%</b>
41	Rashodi za radnike	387.873,68 €	52,11%
42	Materijalni rashodi	210.960,57 €	28,34%
43	Rashodi amortizacije	2.148,82 €	0,29%
44	Financijski rashodi	26.813,71 €	3,60%
45	Donacije	116.453,71 €	15,64%
46	Ostali rashodi	131,24 €	0,02%
<b>UKUPNO</b>		<b>744.381,73 €</b>	<b>100,00%</b>

### Struktura materijalnih rashoda u 2025. godini

<b>42</b>	<b>MATERIJALNI RASHODI</b>	<b>IZNOS</b>	<b>%</b>
421	Naknade troškova radnicima (naknada za prijevoz, službena putovanja)	28.148,95 €	13,34%
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	54.966,76 €	26,06%
425	Rashodi za usluge	95.353,80 €	45,20%
426	Rashodi za materijal i energiju	7.975,21 €	3,78%
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (osiguranja, reprezentacija, članarine)	24.515,85 €	11,62%
<b>UKUPNO</b>		<b>210.960,57 €</b>	<b>100,00%</b>

Centar za mirovne studije je u 2025. godini provodio 18 projekata za čiju su provedbu bile i odgovorne i radnice i radnici zaposlene i na puno radno vrijeme. Tijekom 2025. godine organizacija je imala stabilno poslovanje, uspjevala je završiti projekte u ugovorenom roku i pokrivati sve obaveze prema radnicima, cama, dobavljačima i državi u zakonskom roku.

S obzirom na visinu prihoda, Centar za mirovne studije obveznica je redovitog godišnjeg Uvida u financijske izvještaje koji je za 2025. godinu obavila ovlaštena revizorska kuća VERITAS REVIZIJA d.o.o. za reviziju i porezno savjetovanje i čije je izvješće, zajedno s cjelovitim financijskim izvještajem za 2025. godinu (bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima, bilješka uz financijske izvještaje), objavljeno na mrežnim stranicama organizacije.